

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistoimenpide (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)	OKV 1/2025
P	2	Kaupunkiympäristö	Saaristomeren suojelun toteuttaminen ja siihen riittävän rahoituksen saaminen, jotta maailman herkimmän, kauneimman ja saastueimman saariston tila paranee ja jotta se säilyy myös tulevien sukupolvien ilona ja vahvistaa alueemme luonnon monimuotoisuutta.	Natalie Helenius	12/2025	Vuoden 2025 aikana toteutetaan hyväksytyistä toimenpideohjelmasta 12 toimenpidettä, jotka jakaantuvat 4 eri vastuutaholle (ympäristönsuojelu, itämerihaaste, kaupunkisuunnittelu- ja maomaisuus sekä vihreä siirtyä). Toimenpiteet liittyvät mm. vedenlaadun selvittämiseen, valuma-alueyhteistyöhön, jo selvitettyjen asioiden konkreettisiin toimenpiteisiin, hulevesien hallintaan ja viestintään.	Vuodelle 2025 suunnitellut toimenpiteet on aloitettu ja toimenpiteet toteutuvat tavoitteen mukaan.
P	3	Kaupunkiympäristö	Tunnin junan toteuttaminen ja investointipäätös uudelle ratayhteydelle siten, että junayhteys on otettavissa käyttöön 2030	Kimmo Suonpää	12/2025	Länsiradan edellyttämä KUTU-hanke valmistuu vuoden 2025 aikana	Toteutuu tavoitteen mukaan.
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikumista koskevassa päätöksenteossa.	Jyrki Lappi	12/2025	Maankäytössä panostetaan hiilineutraalin kaupunkialueen saavuttamiseen vuoteen 2029 mennessä, mikä edellyttää energiatehokasta ja kestäviin liikkumisuotoihin kannustavaa yhdyskuntarakenteen kehitystä. Rakentamista ohjataan kestäväälle kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Tavoitteena on, että tiivistäville kestäväin kasvun vyöhykkeelle sijoittuu asemakaavoitettavasta asuinrakennusosuudesta vähintään 90 %. Tie- ja katuliikenteen osalta tavoitteena on kasvihoonekasuuspäästöjen puoltittaminen vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä ja lisä kestävien kulkutapojen kulkumuto-osuutta 66 %:n tasolle vuoteen 2030 mennessä. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä parannetaan erityisesti runkolinjastoituksen yhteydessä. Kaikissa kaavahankkeissa tehdään ilmastovaikutusten arviointi.	Rakentamista ohjataan vahvasti kestäväälle kaupunkirakenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettavasta rakennusosuudesta tälle vyöhykkeelle sijoittuu vuositasolla yli 90 %. Liikenteen kasvihoonekasuuspäästöjä pyritään hillitsemään sekä liikennettä vähentävin että sähköautoilua edistävin keinoin. Mm. sähkölaatuspaikkojen yleissuunnitelma on hyväksytty alkuvuoden aikana. Kulkumutojakauma parannetaan sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kehittämällä että joukkoliikenteen edellytyksiä parantamalla ja varaudutaan runkolinjaston käyttöönottoon kesällä 2025. Kaavahankkeissa laaditaan ilmastovaikutusten arviointi ja rakennusjärjestyksen kautta on otettu käyttöön hiilipäästöjen raja-arvot.
P	4	Kaupunkiympäristö	Huomioidaan kaupungin ilmastotavoitteet erityisesti maankäyttöä, energiaa, rakentamista ja liikumista koskevassa päätöksenteossa.	Sirpa Korte	12/2025	Fölin runkolinjasto käynnistyy 7/25. Sähköbussiliikenteen osuus on yli puolet Fölin liikennöintikilometreistä ja kasvaa yhä kilpailutusten painotusten kautta. Yrityspalvelut on tuotettu ja yritysasiakkaiden määrä kasvaa. Lippujen hinta pidetään houkuttelevana. Kaupunkipyöräjärjestelmä vastaa pyörämäärältään ja kautensa pituudelta asukkaiden tarpeisiin.	Runkolinjasto valmistelu on käynnissä. Runkolinjaston katoskilpailutus on markkinaoikeudessa ja kaikilla runkolinjapysäkeillä ei ole katosta runkolinjaston alkaessa. Sähköbussiliikenteen osuus kasvaa arvioidusti ja yritysasiakkaiden määrä kasvaa odotetusti. Asukkaiden tyytyväisyys BEST-tutkimuksessa oli erityisen hyvä siinä, millaista vastinetta kaupunkilaiset saavat rahalleen Fölin lipuissa. Kaupunkipyöräkausi alkaa 1.4.2025.
P	8	Kaupunkiympäristö	Toteutetaan tehtyjä päätöksiä luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi (LUMO-ohjelma). Asetetaan valmistelun pohjalta luontotavoite.	Olli-Pekka Mäki	12/2025	Vuoden 2025 aikana keskitytään erityisesti erilaisten selvitysten tekemiseen/teettämiseen sekä jatketaan luonnonhoito- ja ennallistamistöitä.	Luonnonhoitotoimenpiteet on toteutettu kahdeksalla pähkinäpensas- ja jalopuulehdolla sekä kahdella kalliokedolla. Luontotyypiselvitys kilpalutettu ja tilattu vuodelle 2025. (tilanne 31.3.)
P	10	Kaupunkiympäristö	Koulu- ja päiväkotitilojen tulee olla terveitä ja turvallisia. Päivitetään koulu- ja päiväkotiverkko vastaamaan asuinalueiden tarpeita ja laaditaan korjaus- ja uudisrakentamissuunnitelma väistötilar tarpeineen. Vahvistetaan tilojen käyttöä koulun ulkopuolella.	Christina Hovi	12/2025	Kaavoitus- ja hankesuunnitteluprosessin liittäminen. Kaavoituksessa priorisoidaan koulu- ja päiväkotihankkeita. Rakennuttamie uudiskohteet ja peruskorjaukset tilainvestointiohjelman mukaisesti.	Tilահankkeissa kaavoitus- ja hankesuunnitteluprosessit limitetään hankkeen toteuttamisen nopeuttamiseksi. Esim. Linnakaupungin montitoitalon hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen on Vaasanpuiston asemakaava jaettu kahtia ja montitoitalon mahdollistava kaava on nyt nähtävillä. Rakennuttamie uudiskohteet ja peruskorjaukset tilainvestointiohjelman mukaisesti.
P	15	Kaupunkiympäristö	Leikkipaikkojen yhteyteen suunnitellaan aikuisten lähiliikuntaa tukevia toimintoja. Liikuntaaikaarakentamisessa huomioidaan ikäihmisten liikkumisen tarpeet.	Mari Helin	12/2025	Suunnittelussa ja toteutuksessa ikäihmiset huomioida toimintapa vakiinnutetaan toimintatapa osaksi leikkipaikkojen suunnittelua.	Toteutuu tavoitteen mukaan.
P	37	Kaupunkiympäristö	Liikunnan tulee olla osa lasten päivää myös kouluissa. Koulujen opetustilojen, pihojen ja koulumaiden tulee innostaa luontaiseen liikkumiseen	Sirpa Korte	12/2025	Kestävän kaupunkiliikkuksen suunnitelma SUMP on hyväksytty valtuustossa. SUMP on pohjana kestäväin liikkuksen osuuden lisäämiselle. Pyöräilyopetus (hankkeissa) ja joukkoliikenteen käytön opetus (Ykkösten Föli) ovat osa liikkuksipalvelujen toimintaa.	SUMP on hyväksytty valtuustossa. Etenemistapa toimenpiteiden suhteen tarkentuu. Pyöräilyopetusta on annettu mm. Scale-up hankkeessa ja olisi tärkeää jatkaa sitä hankkeen jälkeenkin. Ykkösten Föli- kierrokset jatkuvat jo yhdeksättä vuotta.
P	45	Kaupunkiympäristö	Toiminnan kantavana periaatteena on asukas- ja asiakaslähtöisyys, jonka tuloksena turkulaisten ja Turussa toimivien tulee saada parempaa palvelua nopeammin.	Christina Hovi	12/2025	Kaupunkiympäristön asiakaspalvelua kehitetään muuttuneiden tarpeiden pohjalta. Föli seuraa asiakastytyväisyyttä ja kehittää toimintaa tulosten pohjalta. Kaavoituksessa ja rakennusvalvonassa toimintaa kehitetään asiakastytyväisyyksien perusteella. Kaupunkiympäristön kunnossapidossa toimintaa kehitetään palautteiden pohjalta.	Toteutuu suunnitellusti
P	51	Kaupunkiympäristö	Kaupunkia tiivistetään täydennysrakentamalla hyvien joukkoliikennetyhteyksien varrelle, huomioidaan lähiluonnon ja viheralueiden merkitys ja tarkastellaan palveluverkkoa uudet asuinalueet huomioiden. Lisätään erityisesti houkuttelevilla alueilla olevien pientalo- ja kerrostalotonttien tarjontaa ja laaditaan koko kaupungin kattava täydennysrakennuspalvelus.	Jyrki Lappi	12/2025	Otetaan raitiotiehanke huomioon kaikessa maankäytön ja palveluverkon kehittämisessä. Kasvatetaan kaava- ja tonttivarantoa. Kaavoituksen tavoitteet kerrosalan lisäykselle vuonna 2025 ovat asuinpienalojen osalta 40.000 kem2, kerrostalojen osalta 135.000 kem2 ja työpaikatonttien osalta 64.000 kem2. Pientalokaavoituksen lisäämisellä tavoitellaan seudullisen asunto- ja maapolitiikan ohjelman mukaisesti kolmen vuoden varantoa tulevina vuosina. Pientalotonttien tarjontaa parannetaan aktiivisesti täydennysrakentamisselvityksen mukaisilla toimenpiteillä ja lisäksi erillisillä kaavahankkeilla erityisesti Hirvensalossa, Skanssissa, Yli-Maariassa ja Jäkärlässä. Laaditaan asukastytyväisyykselle lähialueina valmistuneille asuinalueille.	Raitiotiehanke on huomioitu maankäytön menneillä olevissa suunnitelmissa. Kaava- ja tonttivarannon kasvataminen etenemässä tavoitteen mukaisesti. Pientalotonttien tarjontaa lisätään aktiivisesti täydennysrakentamisselvityksen hankkeiden ja erillisten aluehankkeiden kautta. Asiakastytyväisyyksien valmistelu lähialueina valmistuneille asuinalueille on käynnistetty.
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Jyrki Lappi	10/2025	SUMPin ja SULPin (1. vaihe) toteuttaminen sekä keskustan liikennesuunnitelman tuominen päätöksentekoon. SULPin toisen vaiheen valmistelu ja päätöksenteko. Keskustan liikennesuunnitelmissa esitettyn toimenpiteiden jatkosuunnittelu. Edistään pyöräilyn tavoiteverkon sekä kävelyn ja oirelun kehittämisohjelmien suunnittelua.	SUMPin ja SULPin 1. vaiheen toimenpiteiden edistämistä on käynnistetty ja keskustan yleissuunnitelman valmistelu etenee samoin kuin pyöräilyn tavoiteverkon ja kävelyn ja oirelun toimenpiteiden edistämisen.
P	52	Kaupunkiympäristö	Huolehditaan, että kaupungissa liikkuminen on sujuvaa ja että keskusta säilyy saavutettavana kaikilla liikennemuodoilla.	Sirpa Korte	12/2025	Runkolinjasto alkaa 1.7.2025. Fölin CRM-ää kehitetään. Edistetään liittytäpysäköintimahdollisuuksia Föli-alueella. Toimitaan aktiivisesti skuitityhteistyössä ja hyödynnetään mahdollisen uuden lainsäädännön antamia mahdollisuuksia skuitiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi. Huolehditaan edelleen siitä, että föllärit vastaavat kysyntään keskustan alueella erinomaisesti.	Runkolinjasto alkaa 1.7.2025. CRM-ää kehitetään niissä puitteissa, jotka CRM-järjestelmä mahdollistaa. Liittytäpysäköinti on nostettu yhdeksi tärkeäksi kehittämistehäväksi ja siihen mietittään konkreettisia askeleita. Skuitilainsäädäntö muuttunee tänä vuonna ja antaa mahdollisuuden parantaa skuitiliikenteen turvallisuutta kaudelle 2026. Föllärikausi alkaa 1.4.2025.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Jyrki Lappi	12/2025	Toteutetaan kaupungin hyväksytyn liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpideohjelmia sekä keskustan liikenneturvallisuussuunnitelmaa.	Liikenneturvallisuussuunnitelman jalkautustyo on tehty vuoden 2024 aikana; joryt ja henkilöstö. Liikenneturvallisuusryhmän ja SUMPin työryhmät ovat yhdistetty liikkumisen työryhmäksi. Liikkumisen työryhmä on kokoonnut ensimmäisen kerran tammikuussa 2025. Kokoonpano viedään kansliapäällikön päätettäväksi keväällä 2025, kunhan jäsenet varahenkilöineen selviävät.
P	53	Kaupunkiympäristö	Huomioimme kaupungin rakentamisessa turvallisuuden tärkeänä osana sekä inhimillistä kestävyyttä että viihtyvyyttä.	Risto Peltonen	12/2025	Parannetaan aiempien vuosien mukaisesti skuittien pysäköintiä ja turvallista liikkumista. Turku on aktiivinen jäsen valtakunnallisessa yhteistyössä ja mikroluikkumisen lakimuutostarpeiden perustelemisessa. Mahdollinen lakimuutos voi antaa kaupungille mahdollisuudet skuittien määrän ja toiminnan ohjaamiseen, ja tällä tavalla pystytään parantamaan kuntalaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.	Skuittien pysäköinnin kehittämistä on edelleen jatkettu. Kaksi opinnäytetyötä aiheesta on valmistumassa. Vaikutustamistyötä lakimuutokselle on edelleen tehty. Lakimuutoksen pitäisi tulla voimaan kesäkuun alkun mennessä.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pienhkoissa, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Jyrki Lappi	12/2025	Edistetään kaupunginhallituksen helmikuussa 2023 hyväksymiä kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteitä. Kaavoitusaloitteet käsitellään 3 kkn kuluessa aloitteen saapumisesta. Merkittävien asemakaavojen mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on enintään 24 kk ja aloitteen jättämisestä kaavan käynnistymiseen kuluvaa odotusaikaa lyhennetään kohti 2 vuotta. Vaikutuskiltaan vähäinen asemakaava käynnistetään 6 kk kuluessa myönteisestä esiselvityspäätöksestä. Vaikutuskiltaan merkittävien asemakaavojen läpimenoajan mediaani aloituksesta asemakaavan hyväksymiseen on jatkossa enintään 36 kk (XU) ja 24 kk (L), vaikutuskiltaan ei-merkittävien (M) enintään 18 kk ja vaikutuskiltaan vähäisten (S) asemakaavojen enintään 12 kk. Kaavahankkeista vähintään 40 %:a valmistellaan kumppanuus/konsulttityönä.	Kaavoituksen sujuvoittamistoimenpiteitä edistetään aktiivisesti. Esiselvitykset on laadittu tavoitteen mukaisesti ja vähäiset asemakaavat käynnistetty 2,8 kkn kuluessa esiselvityspäätöksestä. Isompien kaavojen läpimenoaikoja pyritään lyhentämään kohti tavoitetta. Kasvaneiden resurssien myötä kaavan käynnistymisen kuluvaa odotusaikaa on pystytty lyhentämään kohti tavoitetta. Kaavahankkeista on valmistettu kumppanuus/konsulttityönä noin neljännes.
P	54	Kaupunkiympäristö	Annetaan palvelulupaus kumppanuushankkeille, kaavoitusaloitteiden käsittelylle sekä luvituksen käsittelylle. Kumppanuuskaavoituksen tulee olla pienhkoissa, yksityisissä aloitteissa ensisijainen vaihtoehto. Huolehditaan, että kaavoituksen ja luvituksen resurssit ovat riittävät.	Leena Salmelainen	12/2025	Kaikkien rakennusvalvonnan lupien käsittelyaikatavoite (80 %) on 30 vrk	Kaikkien rakennusvalvonnan lupien käsittelyaika on 66 vrk (31.3.). Lukua heikentää mm. pitkään viireillä oleiden hakemusten "aktivoituminen". 30 vrk:n käsittelyaikatavoite on niin kova, että siihen tuskin päästään asetetussa aikataulussa.
P	55	Kaupunkiympäristö	Laaditaan visio Merellisen Turun kehittämistä huomioiden erityisesti Länsi-Turun alue. Huomioidaan yleiskaavoituksessa läntisten alueiden uudet asuinvihtyvyyttä parantavat ja asumista lisäävät tavoitteet sekä merellisyys.	Jyrki Lappi	12/2025	Yleiskaavan päivittäminen Länsi-Turun alueelle käynnistetään visiotyon pohjalta.	Merellisen Länsi-Turun visio on hyväksytty kesäkuussa 2024. Yleiskaavan päivitystyö käynnistyy keväällä 2025.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)	OKV 1/2025
P	56	Kaupunkiympäristö	Varmistetaan, että Turussa toteutuu alueilleen asumisen monipuolisuus. Puretaan aktiivisesti segregatiota asunto- ja maapolitiikalla.	Jyrki Lappi	12/2025	Asunto- ja maapolittisten periaatteiden mukaan huolehditaan vähintään kahden makuuhuoneiden asuntojen määrän toteutumisesta uusien rakennushankkeiden yhteydessä. Uusissa asemakaavoissa edellytetään vähintään 20 %:ia ARA:n korkotuetta tuotantoa. Lisäksi pyritään vähentämään kaupungin toimenpitein tuetun vuokra-asumisen osuutta alueilla, joilla määrä ylittää 15 %:ia koko suuralueen asuntokannasta. Konserniyhtiöille (TVT, TYS, Vaso) osoitetaan rakennuslupia vuosittain n. 30.000 k-m2.	Perheasuntomääräys on asetettu uusissa kaavoissa ja rakennusjärjestyksessä. ARA-tuotantoa edellytetään tointiluvutuksissa sekä maankäyttösuojimuksissa, niillä alueilla, joilla tuettua vuokra-asumista ei ole yli 15 %:ia. Konserniyhtiöille ei ole vielä luovutettu kuluvaan vuoteen aikana rakennuslupia.
P	57	Kaupunkiympäristö	Toteutamme muutosta kulkutapaajakauman toteuttamalla pyöriteitä, lisäämällä kävelyn houkuttelevuutta ja aloittamalla runkobussijärjestelmän toteutuksen.	Kimmo Suonpää	12/2025	Runkobussin käyttöönottoa varten tarvittavat liikennekatkaisut toteutettu 1.7.2025 mennessä. Toteutetaan hyväksyttyä investointiohjelman myös pyöriteiden osalta.	Toteutuu tavoitteiden mukaan
P	65	Kaupunkiympäristö	Tiedepuiston kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Jyrki Lappi	12/2025	Tiedepuiston kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2025 käynnistyy Kupittaan käriän allianssin toteutusvaihe. Lisäksi edistetään Tiedepuiston muita kaavahankkeita. Fölin kehlinjo aloittaa 1.7.2025.	Kupittaan käriän asemakaava on jouduttu markkintalanteesta johtuen vaihteamaan kahteen vaiheeseen. I vaihe on tarkoitettu saada hyväksymiskäsittelyyn kesällä 2025. Kupittaan käriän allianssin infran hankesuunnitelman valmistelu on käynnissä ja hyväksyminen ajotettu asemakaavan hyväksymisen yhteyteen. Voimakadun asemakaavaehdotus on ollut kesällä 2024 nähtävillä ja lausunnoilla, mutta joudutaan muutoksien takia asettamaan uudestaan nähtävillä keuhällä 2025. Itäharjun liittymän kaavan päivitetyt tavoitteet on hyväksytty. Psykiatrian sairaalan 2. vaiheen mahdollistava kaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Kehlinjoon liittyvät vaihtopysäkkijärjestely Tiedepuistossa etenevät runkolinjan käyttöönoton edellyttämän aikataulun puitteissa.
P	66	Kaupunkiympäristö	Keskustan kehittämisen kärkihanke, Olemassa oleva kärkihanke jatkuu, päivitetään toimenpidesuunnitelma valtuustokaudelle.	Christina Hovi	12/2025	Keskustan kärkihanketta toteutetaan erillisen toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Keskustan kehittämisen toimenpiteitä toteutetaan myös kiinteistökehitys-, kaavoitus ja investointiohjelmien mukaisesti.	Kauphallin korttelin kaavoitusta edistetään Kauphallin hankesuunnitelmapäätöksen pohjalta. Laajennetun kaupungintalokorttelihankkeen yhteistoimintaurakassa on tehty hankintapäätös. Anikaisten konserttitalon kaavaehdotus on ollut nähtävillä ja kaavaa on valmisteltu hyväksymiskäsittelyä varten. Uuden musiikkitalon fuugan rakentaminen ja Wäinö Aaltosen museon peruskorjaus ja laajennus etenee suunnitellusti. Ferry Terminal Turku kaavan katusuunnitelmat on hyväksytty ja urakan kilpailutus on käynnissä. Linnaniemen (Historian ja tulevaisuuden museon kaava-alueen) toteuttamiskelpoisuutta on selvitetty. Matkakeskushankkeen kilpailutusta on valmisteltu. Piispankadun hankesuunnittelu on työn alla.
P	69	Kaupunkiympäristö	Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanke. Lähöiden kehittämisen ensisijaisiksi tavoitteiksi vahvistetaan segregation vähentäminen. Vahvistetaan kaupunkilaisen yhteisöllisyyttä ja osallistumista kaupungin kehittämiseen.	Christina Hovi	12/2025	Asuinalueiden tasapainoista kehittämistä toteutetaan asunto- ja maapolitiikan periaatteiden sekä kaavoitus-, kiinteistökehitys- ja investointiohjelmien mukaisesti. Asukasvihiyyvyyttä parannetaan myös investointiohjelman mukaisesti.	Hepokullan merkittävään täydennysrakentamiseen tähtäävä kaavamuutos on käynnistetty. Nummen kaupunginosassa on hyväksytty Kongressikuja 1:n kaavaolosuus. Kurankatu 2 asemakaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Kanderipuiston peruskorjaamiseen tähtäävä puistosuunnitelma ja uusi luontoleikkipaikan mahdollistava puistosuunnitelma on hyväksytty Papinsaarenpuistoon.
P	71	Kaupunkiympäristö	Kulttuurin kärkihanke. Valmistellaan uusi kulttuurin ja laajemmin hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kärkihanke, jonka toteuttamisen tueksi laaditaan toimenpideohjelma valtuustokaudelle.	Björn Grönholm	12/2025	Kulttuuria ja taidetta tuodaan kaupunkitalaan, myös lähöihin. Turun ensimmäinen purkataideprojekti Runsomassa valmis ja avattu yleisöille. Edistetään Linnaniemen kehittämiskonseptia ja taideohjelmia kumppanuusien kautta. Mahdollistetaan Linnaniemen kehittämistä väliaikaiset kokelut, taide ja tapahtumat. Kulttuurirannan konsepti valmistuu ja toimenpiteitä edistetään yhdessä Kulttuurin kärkihankkeen ja muiden toimijoiden kanssa. Itäisen Rantakadun taide-elementtien toteutussuunnittelu käynnistetään. Edistetään keuhvää kulttuuria.	Kulttuuria ja taidetta tuotu laajasti kaupunkitalaan mm. pop-up-talteen ohjelmahuon kautta. Kulttuurirannan yhteistyöverkostolle saatu ulkoista rahoitusta ja hanketta valmistettu. Linnaniemen taiteelle laadittu toteutussuunnitelma ja taideohjelman toteutusta edistetty pysyien ja väliaikaisten taideostosten kautta, mm. sataman taidehankinta sekä keuhvään väliaikaisen seinämaalauksen valmistelu. Jatkokeskustelu käynnistetty tulevasta rakenteesta, jolla mahdollistetaan kulttuurin ja taiteen huomiominen kaupunkiympäristössä ja sen palvelukokonaisuuden rakenteissa.
P	74	Kaupunkiympäristö	Turku panostaa matkailun kehittämiseen voimakkaasti ja siinä onnistumiseksi houkuttelee alan toimijoita yhteen. Lentotaseen ja satamatointojen kilpailukykyä tulee huolehtia. Kansainvälisen matkailun kasvattaminen on yksi elinkeinopolitiikan keskeisistä tavoitteista.	Jyrki Lappi	12/2025	Satamaterminaalihaankkeeseen liittyvän katuinfran toteutus käynnistyy. Satamaraitteen suunnittelua edistetään yhdessä valtion kanssa osana MAL-sopimusta. Historia ja tulevaisuuden museon asemakaava valmistuu vuonna 2026. Raitiotien toteutussuunnitelma valmistuu Raitiotieyhtiön toimesta.	Katusuunnitelmat pääosin valmistuneet ja hyväksytty. Infran toteuttaminen on käynnistymässä vuoden 2025 aikana. Satamaraitteen suunnittelu on valtion vetämästä käynnistynyt. KUTU-hanke etenee aikataulussa ja Raitiotien toteutussuunnittelu etenee aikataulun mukaisesti Raitiotieyhtiön toimesta. Historian ja tulevaisuuden museon kaavan sisältöä ja hankkeen etenemistä tullaan arvioimaan keuhvään aikana erikseen.
P	78	Kaupunkiympäristö	Raitiotien kustannus- ja kannattavuusarvion pohjalta tehdään päätökset kaupunkikehityksen kannalta merkittävistä joukkoliikennetarkistuksista.	Jyrki Lappi	12/2025	Raitiotien edellyttämien asemakaavamuutosten edistäminen. Raitiotien toteutussuunnitelma ja kannattavuusarvion valmistuvat Raitiotieyhtiön toimesta.	Raitotiehaankkeen edellyttämien kaavojen valmistelu on käynnissä ja raitiotien toteutussuunnitelma ja kannattavuusarvion etenevät aikataulun mukaisesti.
P	79	Kaupunkiympäristö	Investointien tehokas ajallinen ja taloudellinen hallinta sekä osaava ja huolellinen rakennuttaminen ovat avainasemassa, jotta investointeja voidaan toteuttaa keuhväästi.	Kimmo Suonpää	12/2025	Investointien tehokasta ajallinen ja taloudellinen hallintaa sekä osaavaa ja huolellista rakennuttamista on keuhväästi eriytyä Prodigial-projektin 1. vaiheessa ja sitä jatketaan hankkeen tosen vaiheen aikana vuoteen 2028 saakka.	Toteutuu tavoitteiden mukaan
P	80	Kaupunkiympäristö	Rakennamme uuden konserttitalon aikataulussa, joka mahdollistaa orkesterin siirtymisen suoraan uusiin tiloihin, tavoitteena vuosi 2026.	Kimmo Suonpää	12/2025	Fuugan rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti siten, että se on käyttöönotettavissa syyskuulla 2026.	Toteutuu tavoitteiden mukaan.
P	81	Kaupunkiympäristö	Toteutamme Kupittaan kansihankkeen mahdollistamaan tiedepuiston kärkihanketta ja lumaan uuden yhdistetyn Kupittaan-Itäharjun kaupunginosan vahvan joukkoliikenteen- ja työpaikkakesittymän äärelle. Toteutamme TAITO-kampuksen.	Jyrki Lappi	12/2025	Vuonna 2025 käynnistyy Kupittaan käriän allianssin toteutusvaihe Taito-kampuksen ja joukkoliikennehankkeen rakentamisella. Lisäksi edistetään Tiedepuiston Voimakadun ja Itäharjun liittymien kaavahankkeita.	Kupittaan käriän allianssin toteutusvaihe siirtyy vuoden 2026 puolelle. Kupittaan käriän asemakaava on jouduttu markkintalanteesta johtuen vaihteamaan kahteen vaiheeseen. I vaihe on tarkoitettu saada hyväksymiskäsittelyyn kesällä 2025. Kupittaan käriän allianssin infran hankesuunnitelman valmistelu on käynnissä ja hyväksyminen ajotettu asemakaavan hyväksymisen yhteyteen. Voimakadun asemakaavaehdotus on ollut kesällä 2024 nähtävillä ja lausunnoilla, mutta joudutaan muutoksien takia asettamaan uudestaan nähtävillä keuhällä 2025. Itäharjun liittymän kaavan päivitetyt tavoitteet on hyväksytty.
P	82	Kaupunkiympäristö	Turku tavoittelee tulopohjan vahvistamiseksi merkittävää lisärakentamista.	Jyrki Lappi	12/2025	Kaupungin käytössä poistuvia rakennuksia ja maa-alueita keuhväästi erilaisilla kiinteistökehityshankkeilla erillisen kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Vuonna 2025 maanmyyntistä tavoitellaan tuloja 62,9 milj. euroa ja myyntivoittoa 18,9 milj. euroa. Yksitysen omistamia maita keuhväästi kaavoituksen kautta. Vuonna 2025 maankäyttösuojimusten tulotavoite on 9,0 milj. euroa. Tilomaisuuden myyntistä (sote-kiinteistöjen myynti omalle yhtiölle 12,5 milj. euroa) ja uusien kiinteistöjen ja osakkeiden myynti (1,0 milj. euroa).	Edistynyt laadittu kiinteistökehitysohjelman mukaisesti. Myyntivoitotavoitteiden ennuetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti, mutta ratapihaankehukseen liittyvä myyntitulo on hyvin epävarma. Maankäyttösuojimustulojen arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.
S	108	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Christina Hovi	12/2025	Henkilöstöisönnösten erien vähenys. (-30 000€)	Toteutuu suunnitellusti
S	109	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Pysyvä menojen vähenys - Vähäisessä käytössä olevista pysäköintimittareista luopuminen. (-10 000€)	Toteutuu elokuun 2025 loppuun mennessä.
S	110	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Pysyvä tulojen lisäys - Korotettua pysäköintivirhemaksua (80€) koskevan alueen laajentaminen. (-50 000€)	Asia edellyttää sisäministeriön asetuksen muuttamista. Seuraava muutos tehdään vasta vuoden 2026 aikana. Asia valmistellaan Turun osalta vuoden 2025 aikana mutta toteutusaika koskeva tavoite ei tule toteutumaan.
S	111	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Leena Salmelainen	12/2025	Uusi pysäköinnin tarkastajan virka – nettotulo. (-130 000€)	Rekrytointi on käynnissä ja toteutuu aikataulussa. Nettotulo vuodelle 2025 jää alle tavoitetasoon, koska rekrytointi on viivästynyt muun muassa yt-menettelyjen vuoksi.
S	112	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Kimmo Suonpää	12/2025	Pysyvä kunnossapitomenojen vähenys - Halisten padon siirto TSV:lle. (-100 000€)	Toteutuu tavoitteen mukaan.
S	113	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Mari Helin	12/2025	Pysyvä kunnossapitojen vähenys - pakkaavien roskien käyttöönotto, tyhjennyskertojen vähenys. (-100 000€)	Toteutuu tavoitteen mukaan.
S	114	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Marjo Jaakkola	12/2025	Pysyvä menojen vähenys - selvitys kunnossapidon sopeuttamispotentiaalisista. 100 000€)	Toteutuu tavoitteen mukaan.
S	115	Kaupunkiympäristö-lautakunta		Laura Suurjärvi	12/2025	Pysyvä menojen vähenys - Vähäisessä käytössä olevien tai vanhentuneista Trimble-sovelluksista luopuminen. (-10 000€)	Vähäisessä käytössä olevat sovellukset irtisanottu.

Tyyppi	Nro	Toimielin/ palvelukokonaisuus	Pormestariohjelman tavoite	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Pormestariohjelman toimenpide/ sopeuttamistavoite (vaikutus käyttötalouteen/investointiosaan 2025)	OVK 1/2025
S	116	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Christina Hovi	12/2025	HTV-luvun sopeuttaminen, - 2,5 htv henkilöstösuunnitelmaa tarkentamalla. (- 137 000€)	Toteutuu suunnitellusti
S	117	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Jyrki Lappi	12/2025	Maanvuokratulojen lisäys, uusien asuintonttien maanvuokrasopimukset. (-100 000€)	Etenee tavoitteen mukaisesti.
S	118	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Jyrki Lappi	12/2025	Kiinteistökehitysalueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden vähennys. (-30 000€)	Etenee tavoitteen mukaisesti.
S	119	Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk		Korte Sirpa	12/2025	Joukkoliikenteen liikennöintikustannusten vähennys. (-150 000€)	Turun Kaupunkiliikenne Oyn kanssa tehtävä uusi liikennöintisopimus pienentää kustannuksia, huom. edellyttää uuden sopimuksen tekemistä. Sopimusvalmistelu on käynnissä.
S	120	Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk		Korte Sirpa	12/2025	Vanhojen föliikuntien kausikorttimatkustuksen lisäys. (-10 000€)	Arvioidaan myöhemmin vuoden aikana.
S	121	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Marjo Jaakkola	12/2025	Suunniteltujen palvelutasoparannusten siirtäminen eteenpäin. (-60 000€)	Toteutuu tavoitteen mukaan
S	122	Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk		Korte Sirpa	12/2025	Suunniteltujen palvelutasoparannusten siirtäminen eteenpäin. (-65 000€)	Arvioidaan myöhemmin vuoden aikana.
S	123	Kaupunkiympäristö- lautakunta		Mari Helin	12/2025	LUMO-toimenpiteiden menoja ei kasvateta. (-100 000€)	Toteutuu tavoitteen mukaan
S	124	Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk		Korte Sirpa	1/2025	Koululaislipputulot ja koululaisten ilmaiset kuljetukset koulupäivän aikana, siirretään sisäiseksi eräksi. (1 000 000€)	Sisäinen erä on todennäköisesti 850.000 euroa (koululaisliput 700.000 euroa + koulupäivän maksuttomat matkat 150.000 euroa). Tämä siksi, että Föli ei peri koulupäivän aikaisista matkoista koko 300.000 euron sovittua summaa, jos matkoja on edelleen paljon vähemmän kuin oli arvioitu alunperin. Föli laskutti myös vuonna 2023 vain 150.000 euroa näistä matkoista. Siirto sisäiseksi eräksi tapahtuu pikkujulian laskutuksen mukaan.
S	136	Kaupunkiympäristö		Kimmo Suonpää	12/2024	2024 toimenpide: Pysyvä kunnossapitomenojen vähennys - Halisten padon siirto TSV:lle (menojen vähennys, -100 000€)	Ei toteutunut vuonna 2024.
S	137	Kaupunkiympäristö		Mari Helin	12/2024	2024 toimenpide: Pysyvä kunnossapitomenojen vähennys - pakkaavien roskisten käyttöönotto, tyhjennyskertojen vähennys (menojen vähennys, -100 000€)	Ei toteutunut vuonna 2024.